

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pisanje števil se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števil. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelak uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števil. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narodna delavska organizacija.

Delavci iz mesta in okolice! Pod geslom „Dajte nam zaslužka“, sklicuje podpisana za nedeljo, dne 23. januarja 1910

velik protestni shod

mesta in okolice,

ki se bo vršil točno ob 10. uri predpoludne v dvorani „Nar. doma“ v Trstu.

Dnevni red: „**KRUHA NAM DAJTE!**“ Delavci iz mesta in okolice! Vsi na ta protestni shod!

ODBOR

„Narod. delav. organizacije“.

BRZODAVNE VESTI.

Goriški deželni zbor.

GORICA 18. V današnji seji je bil sprejet v vseh treh čitanjih zakonski načrt o ohranitvi naprav za namakanje tržiškega polja, dalje zakonski načrt o uvrstitvi ceste Pliskovica—Veliki dol do ceste na Nabrežino ter ceste Krajševica do ceste Štanjel—Kobdij med skladovne ceste. Dalje je sprejel deželni zbor na znanje proračune raznih deželnih zakladov za leto 1908 in 1909 ter odobril one za leto 1910. Dovoljenih je bilo več podpora za vodnjake in ceste.

Predlog deželnega zbora glede ustanovitve deželne zavarovalnice se vrne dežel. odboru z naročilom, da zadevo študira dalje v tem smislu, da bo možno osnovati zavod, ki ima v sebi pogoje za obstanek.

Posl. dr. Bugatto in dr. so vložili na vlado interpelacijo, v kateri vprašujejo, zakaj še ni bila rešena prošnja občine Terzo — za prinos k stroškom epidemije leta 1908.

Konečno je bilo oddanih veliko številno raznih predlogov dež. odbora posameznim odsekom.

Prihodnja seja četrtek, ob 4. popoludne.

Dalmatinski deželni zbor.

ZADER 18. Posl. Prodan (stranka prava) je utemeljeval svoj predlog, s katerim se pozivlja deželni odbor, da ima v bodoči uradni izdaji deželnih zakonov popraviti hrvaški, oziroma srbski tekst § 35 deželno-zborskega pravilnika, po katerem ima določiti deželni predsednik dnevni red, v smislu nemškega, oziroma italijanskega teksta, po katerem je ta pravica omejena. Po dolgi debati je bil Prodanov predlog sprejet v pomenskem glasovanju z večine glasov.

Posl. Vuković (hrv. stranka) je utemeljeval svoj predlog, da se pri sklepanju trgovinske pogodbe s Srbijo in Črnogoro dovoli v avstrijsko monarhijo ne-le ubiti, marveč tudi živih živali.

Predlog je bil sprejet. Prihodnja seja bo v četrtek.

Niževstrijški dež. zbor.

DUNAJ 18. Med današnjimi predlogi se nahaja tudi znani predlog nemškonarodnega poslanca Hofbauera in dr., glede zakonite določbe nemščine kot izključnega učenega jezika na javnih ljudskih in meščanskih šolah na Niževstrijškem. Ta predlog je bil stavljen, kljub v nekem včerajšnjem komuniqueju objavljenemu sklepu konferenca članov nemške svobodomiselnice in kršč.-socijalne stranke, ki

označa ponovitev Lex-Kolisko v sedanjem trenutku že iz formalnih ozirov za nedopustno. To je dovedlo že pričetkom seje do žvahnega prerekanja med kršč.-socijalci in nemškimi nacionalci. Predlog ima podpise petih nemško-nacionalnih, treh krščansko-socijalnih in treh kompromisnih poslancev. Pri prečitavanju došlih vlog je zahteval posl. Hofbauer, da se njegov predlog prečita doslovno.

Po prečitavanju došlih vlog se je prešlo na glasovanje o določitvi drugega namestnika deželnega maršala. Predlogje bils prejet z vsemi glasovi proti glasovom šestih socijalnih demokratov.

Deželni zbor je pričel nato razpravljati o deželnem proračunu.

Novo ogrsko ministerstvo zapriseženo.

DUNAJ 18. Cesar je ob 10. uri predpoludne vsprejel v poslovni avdijski doseadanega ministerskega predsed. dr. Wekerle in člene njegovega kabineta, ki izstopajo iz službe.

Uro pozneje je cesar vsprejel v avdijski ministrskega predsednika grofa Khuen Hedervary-ja in ga zaprisegel v navzočnosti skupnega finančnega ministra barona Buriana, višega komornika grofa Appony-ja in državnega tajnika Vertesy-ja, ki je čital prisego. Nato so prišli na avdijsko novomenovani ministri in so bili tudi zapriseženi v navzočnosti ministrskega predsednika — grofa Khuen-Hedervary-ja — in višega komornika grofa Appony-ja. Prisego je čital zopet državni tajnik Vertesy. — Nato so bili ministri vsprejeti v skupni avdijski, na kateri je cesar imel kratek nagovor. Potem so se novi ministri vrnili v svoje hotele in odpotujejo popoludne v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 18. „Ogr. biró“ poroča z Dunaja: Minister za unanje stvari grof Aehrenthal je ob 12.15 posetil novega ministerskega predsednika grofa Khuen-Hedervary-ja in se je z njim dlje časa pogovarjal. Po tem je Khuen-Hedervary posetil ministra barona Buriana. Ob 1.45 pop. je grofa Khuen-Hedervary-ja vsprejel v avdijski nađvojvoda Fran Ferdinanda.

BUDIMPEŠTA 18. „Ogr. biró“. Členi Wekerlevega kabineta so ob 7. uri zvečer dospeli v Budimpešto.

Sklicanje državnega zbora.

BUDIMPEŠTA 18. Predsednik poslanske zbornice je odredil prihodnjo sejo za ponedeljek.

Volitve občinskega starešinstva v Zagorju ob Savi.

LJUBLJANA 18. Na današnji volitvi občinskega starešinstva v Zagorju ob Savi sta zmagali združeni slovenski stranki. Županom je bil izvoljen g. Fran Weinberger, podžupanom pa g. J. Ranzinger.

Srbski parlamentarci ne pojdejo na potovanje.

BELIGRAD 18. (Iz uradnega srbskega vira.) Tukaj ni ničesar znano, da bi se srbski poslanci po zaključku zasedanja skupščine podali na potovanje v inozemstvo.

Parlamentarne volitve na Angleškem.

LONDON 18. Do 1 uri po noči je bilo izvoljenih: 92 unionistov, 16 pristašev delavske stranke in 13 nacionalistov. Unionisti so dobili 37, liberalci 7 in delavska stranka en mandat.

LONDON 18. Bivši unionistični državni podtajnik v trgovinskem uradu Bonar Law je bil zopet izvoljen v Dulwichu. V Wol-

wichu je bil izvoljen unionist Adam s 8715 glasovi. Znani voditelj delavske stranke Crooks je podlegel. V Portsmouthu sta zmagala oba konservativna kandidata lord Beresford in Bertram Falle.

LONDON 18. (Ob 12.30 pop.) V Newcastlu in On Tyne so dobili liberalci po en mandat. Kandidat delavske stranke je bil zopet izvoljen.

Stanje ruske carice.

PETROGRAD 17. Stanje carice je nepovoljno. Včeraj je bila dve uri v omedlevici.

Pariz 18. Tukajšnji grški odposlanec Delyannis je danes zjutraj umrl.

Beligrad 18. Princesinja Helena se je včeraj zjutraj odpeljala v Rim posetit svojo teto, italijansko kraljico Heleno.

Cetinje 18. Poročilo, da sta ob nekem spopadu na črnogorski meji padla dva turška stotnika in da sta ob meji koncentrirana dva batalijona, ne odgovarja resnici.

Govor

drž. poslanca dra. Rybáča na javnem shodu pol. društva „Edinost“ dne 16. januarja t. l. v „Narodnem domu“ v Trstu.

(Zvršetek.)

Slovani v parlamentu.

Pred vsem je obžalovati dejstvo, da Poljaki niso zanesljivi in se ne držijo zaveznanosti z drugimi Slovani. Potem je med poslanci, ki tvorijo to neznatno slovansko večino, tudi socijalnih demokratov — posebno iz Češke. Ti se sicer v gotovih slučajih — ko gre za kulturne interese — pridružujejo drugim narodnim poslancem, sicer pa hodijo svoja posebna pota. Ali kljub temu bi mogli imeti mi veliko veljave, ko bi bili mi Jugoslovani složni med seboj kakor sinovi enega in istega naroda, če tudi smo v tem ali onem različnega mnenja. Ali, žalibog, temu ni tako, kakor vam je že znano vsem. Slična ali morda še huja razcepjenost je med češkimi strankami. Vse drugače bi bilo z nami, ako bi se mogli združiti pred vsem v eni kardinalni točki: v borbi za uveljavljanje principa enakopravnosti in da bi ločitev po političnih nazorih odložili za pozneje čase. Dokler ne dosežemo tega cilja — ohranitev in zagotovljenja svoje ekzistence —, naj bi puščali poslanci na strani medsebojne prepire in bi se ne smeli ločevati. Ali ravno zadnji dnevi so prinesli par primerov strankarske zavisti. Če je storil poslanec kak korak tudi z najboljšim namenom, hitro je naša javnost razdeljena v dva tabora: eni ga hvalijo, drugi ga obsojajo, ker se jim zdi, da ni prav storil. Nikdo pa ne misli na to, da je to le videz iz taktičnih razlogov, ker se sovražniku ne sme kazati svojih kart. Tudi vojskovodja ne sme razkrivati niti svojim podrejenim vzrokov, zakaj je tako in drugače ukrenil, zakaj je n. pr. odredil, da se mora kak oddelek začasno umakniti. Tudi politika je vojna! Marsikak se vidi slab, v resnici pa je dober. S tem pa nočem nikakor trditi, da je vse dobro, kar delajo poslanci. Zahtevati pa moremo, da se javnost ne prenaglja se svojo sodbo ter da čaka na — uspeh. In kakor v vojni je tudi v politiki glavno — uspeh!!

Z ustanovitvijo „Slov. enote“ je bil dosežen nekako naš ideal. Ali kaj pomaga, ko so razmere med jugoslovanskimi poslanci

ostale žalostne, a med češkimi poslanci naravnost razdejane, čeravno bi marsikdo na vprašanje, v čem se njegov program razlikuje od onega njegovega tovariša, ne vedel, kaj odgovoriti. Drastičen primer smo doživeli povodom znanega Krek-Kramarjevega predloga. V izvrševalnem odboru „Enote“ se je ogromna večina izrekla za rečeni predlog. Samo dva radikalca sta bila proti. In tudi eden teh je pozneje priznal, da ni bil proti iz stvarnih razlogov. A ko je bil ta Krek-Kramarjev predlog stavljen, je eden istih poslancev, ki je v odboru glasoval za — dr. Stranski — pobijal ta predlog. Proti temu, kar je v odboru odobral, je potem doma agitiral. Take razmere so nezdružive. Če je imel kaj proti, je moral to povedati, ko smo bili med sabo, ne pa da je pred nasprotniki in vlado napadal tovariša dra. Kramarja. Kaj naj si mislijo potem nasprotniki o nas?!

Drug primer. Te dni se je vršila v Pragi nadomestna volitev, ki so se je udeležile same češke stranke: 4 narodne in socijalistična. Mej temi izlazi Mlado- in Staročehi, ki sede na Dunaju v istem klubu!! In potem narodni socijalci in pristaši državnopravne stranke, katerih zastopniki sede tudi v istem klubu. Na rečeni volitvi pa so nastopili naravnost srdito eden proti drugemu. Ali to ni bilo še najhuje. Potrebna je ožja volitev. A na tej ne mislijo Staročehi glasovati za kandidata stranke, s katero so na Dunaju združeni, ampak za najhujega nasprotnika Mladočehov. Mi, ki sedimo v „Enoti“, moramo najgloblje obžalovati take pojave. — Ali, kar je najhuje, je to, da se je radi te volitve v anonimnem pismu dru. Kramarju žugalo s smrtjo, za slučaj, da bo zvoljen mladočeški kandidat!! Naj se sodi io politiki dra. Kramarja kakor hoče, to jedno je gotov, da je resničen slovanski patrijot — saj je on glavni propagator tako imenovane neoslavizma. — In tega moža psujejo v onem pismu s psom, ki ga treba pobiti na ulici. Od kodi ta podivjanost? Ljudje čitajo neprestane napade na osebe in se potem zagrižejo v sovražstvo. In take razmere bi hoteli nekaterniki zanesti tudi k nam. Kako naj potem poslanci delujejo z veseljem, če se doma tako postopa proti njim?!! Kako naj vlada med poslanci mejsebojno zaupanje, ki je potrebno za uspešno delo! Iz tega se more razvideti, kako težavno je delo na Dunaju, in da smo po velikem delu sami krivi, da je temu tako.

Med Jugoslovani

so tudi hudi boji na dnevnem redu. V zadnjih časih je široka javnost začela spoznavati važnost jugoslovanskega vprašanja in vsa Evropa je jela obračati pozornost našemu jugu ter priznavati potrebo, da se jugoslovansko vprašanje reši nam na korist. Naša naloga pa bi bila, da pokažemo, da smo en narod od Koroške do Carigrada, ki zavzemlje toli važno pozicijo od severnih snežnikov do morja Adrijanskega in od tu do snežnikov na Balkanu, da smo važen del Evrope, ki sme zahtevati, da se računa z njim. Žalibog pa naše medsebojne razmere niso take, kakor bi zahtevala važnost momenta.

Bosna in Hercegovina ta čisto slovanski deželi, ki sta dali — hercegovsko narreče — narodu hrvaškemu književni jezik. V tem, ko gre za usodo teh dveh pokrajin, ko imata dobiti konstitucijo, ko se ima odločiti, kam naj pripadata, je ljudi tam dol, ki

poma je zapustila okno, stopila k mizi in, gledajoč me z izrazom neskončnega sovraštva, mi je rekla z drhtečimi ustnicami:

„No, daj mi sedaj mojih petdesettisoč frankov!“

„Pavlina, že zopet, zopet?“ sem rekel. „Ali si se premislil? Ha, ha, ha! Nemara ti je celo žal!“

Petindvajsetisoč forintov, odštetih včeraj, je ležalo na mizi: vzel sem jih in jej dal.

„Torej so sedaj moji? Kaj ne, kaj ne?“ me je vpraševala srdito in držala denar v rokah.

„Da, saj so bili itak vedno tvoji!“ sem rekel.

„Tu jih imaš, tvojih petdesettisoč frankov!“

Zamahnila je in mi jih zalučala v obraz. Zavitek me je bolno udaril v obraz in se raztresel po tleh. Dovršivši to, je Pavlina stekla iz sobe.

Vem, da ono minuto prav gotovo ni bila pri zdravi pameti, dasi ne pojnim te hipne blaznosti. Sicer pa je še vedno bolna, dasi je že mesec potekel. Kaj je bilo vzrok temu stanju in zlasti temu nastopu? Mari razžaljeni ponos? Ali obup radi tega, da je prišla k meni? Nemara

se jej je zazdelo, da se baham s svojo srečo in se je hočem ravno tako iznebiti ko des Grieux, podarivši jej petdesettisoč frankov? A tega ni bilo, moja vest mi pravi, da ne. Menim, da je bila tega kriva precj tudi njena domišljavost, ki jej je šepetala, naj mi ne veruje in naj me razžali, čeravno se niti sama ni tega jasno zavedala. V tem slučaju sem torej jaz odgovor dajal za des Grieuxa in postal kriv, morda brez velike krivde. Sicer pa je bilo to le blodnja; res je tudi to, da sem vedel, da blede in... se nisem oziral na to. Morda mi sedaj tega odpustiti ne more? Da, sedaj! Toda tedaj, tedaj! Saj vendar nista bili njena blodnja in bolezen tako silni, da bi docela pozabila, kaj dela, ko je šla k meni s pismom des Grieuxa. To pomenja, da je vedela, kaj dela.

V naglici sem potisnil vse bankovce in zlato v posteljo, jo pokril in odšel za Pavlino po preteku desetih minut. Uverjen sem bil, da je tekla domov, zato sem se hotel natihome splaziti k njim in vprašati v prednji sobi pestunjo o zdravju gospice. Kako sem ostrmel, ko sem izvedel od pestunje, ki sem jo srečal na stopnicah, da se Pavlina še ni vrnila domov, in da gre ona k meni po njo?!

(Pride še.)

PODLISTEK

58

Igralec.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.

Ruski pisatelj F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

„Odpotujeva? Saj jutri odpotujeva?“ jej je šinilo hipno skozi nemirno glavo, — nu... in zamislila se je, — nu, in dohitimo babico, kaj misliš? V Berlinu, mislim, jo dohitimo. Kaj meniš, da reče, ko jo dohitiva in naju ugleda?! In m. Astleij? No, ta ne skoči s Schlangenberg, kajne? (Zasmejala se je.) No, poslušaj: veš, kam odpotuje prihodnje poletje? Hoče iti na severni tečaj raziskovat in mene je vabil s seboj, ha ha ha! Pravi, da mi Rusi brez Evropejcev ničesar ne vemo in da nismo k ničemu sposobni... Toda dober je! Vidi, da ne obsoja „generala“, pravi, da Blanche... da strast, — no, ne vem, ne vem!“ je rekla nenkrat, kakor da se je zarekla in zmedla. „Revčki, kako se mi smilijo, in babica... No, čuj, čuj, no, kako bi ti mogel ubiti des Grieuxa? O, mospametnež! Mari si mogel misliti, da

te pustim biti se z njim? Tudi barona ne ubiješ,“ je dejala in se nenadno zasmejala. „O, kako si bil ti tedaj, v aferi z baronom, smešen; gledala sem yaju oba s klopi. In kako nerad si šel, ko sem te pošiljala. Kako sem se tedaj smejala, kako sem se smejala!“ je pristavila kihitajoč.

In zopet me je jela poljubovati in objemati, zopet je strastno in nežno pritiskala svoj obraz k mojemu. Že nisem ničesar več slišal ne mislil. V glavi se mi je zavrtelo...

Mislil, da je bilo ob osmih zjutraj, ko sem se predramil; solnce je sijalo v sobo. Pavlina je sedela poleg mene in me čudno motrila, kakor da prihaja iz mraka in zbira spomine. Tudi ona se je ravnokar zbudila in ostro je gledala na mizo in na denar. Glava mi je bila težka in bolna. Hotel sem prijeti Pavlino za roko, toda naenkrat me je odpahnila in skočila z divana. Nastajajoči dan je bil grd, pred razsvitkom je deževalo. Stopila je k oknu in je odprla, pomolila skozi glavo in prst: podprsi se z rokama, a lakte naslonivši na podoknice, je ostala tako tri minute, ne da bi se obrnila k meni in slušala, kar sem jej pravil. Strahoma mi je šlo po glavi, kaj bo sedaj, kako to konča? Hi-

se pripravajo med seboj, da-li sta Bosna in Hercegovina hrvatski ali srbski. Ime jim je glavno, mesto da jim je glavno jezik, brez razlike, ali so katoliki, pravoslavni ali muslimani. Ali če se bodo pripravili med seboj, ali je ta jezik hrvatski ali srbski, se zna zgoditi, kakor je prorokoval že pesnik Zmaj-Jovanović, da ne bosta Bosna in Hercegovina ne hrvatska ne srbska, ampak nemška ali madjarska.

Na Hrvatskem so se združili v hrvatsko-srbski koaliciji poštene ljudje, ki bi hoteli odpraviti nesrečni spor med Hrvati in Srbi. Ali tudi tam je strank, prilično močnih, ki na najostudnejši način napadajo te može. Ko nudimo sovražnikom in oblastnežem tako žalostno sliko, ni čudo, da si upajo tako grdo ravnati znani!

Nashe tržaško delovanje.

Prehajam k nadaljni točki. Nam očitajo radi, da smo brez programa. To ni res. Mi imamo svojo pot in svoj cilj: osvobodjenje in lepšo bodočnost našega naroda. Čena tem svojem potu zadevamo ob enega ali drugega, ni naša krivda. Kdor nam stopa na pot, moramo zadeti ob-enj, ako hočemo naprej.

Mi smo vajeni napadov od strani sovražnikov in se jih ne plašimo. Boli nas pa, če prihajajo od našincev, če nam ti podtikajo nelepe namene. Radi vsake besede se nas napada malo-ne kakor zločince. Vendar pa ne more utajiti nikdo, da smo priborili marsikaj za slovensko stvar, zbog česar bi nas morali vsaj spoštovati! Vsaj dobri nameni bi nam morali priznati! Za našo osebno korist bi bilo bolje, če ne bi se bavili s politikom in bi posvečevali dragoceni čas le svojemu poklicu. In tu moram konstatirati, da sovražniki, s katerimi smo v najhujših bojih, si niso upali nikdar očitati kateremu nas kako nepošteno dejanje.

Nashe ujedinjenje.

Jezikovne razlike med nami niso tolike kakor n. pr. med nemškimi, oziroma italijanskimi narečji. Če le hočemo, pridemo prej ali slej do skupnega književnega jezika in uresničijo se lepe sanje Ludovika Gaja in Stanka Vraza. Zato je naša naloga, da pripravljamo to lepo bodočnost, da se že sedaj zblizujemo drug drugemu. Tem bolj je obžalovati, da ne delamo povsodi tako. Na Reki se n. pr. Slovenci oddaljujejo od Hrvatov s tem, da snujejo posebno društvo. Tudi v Trstu so se svoj čas Hrvatje oddaljili od slovenske organizacije ter začeli snovati svojo posebno organizacijo. Čudno: naš priprosti narod se razumeva med seboj, inteligenca pa se ne more. V novejšem času so se zopet Srbi oddaljili od Hrvatov, ustanovivši svojo posebno čitalnico, da-si se ne razlikujejo po ničemer razun po imenu.

Kako naj nam verjame ptuji svet, da smo en narod, ako se ne moremo združiti niti na — zabavi?! Ali jedno moremo naglasiti s ponosom, da mi Slovenci nismo nikdar poznali razlik med Hrvati, Srbi in Slovenci. Zato tudi ohranjujemo vzlic vsemu trdno vero, da slednjič vendar pride do našega ujedinjenja.

Proračun Črnogore.

Črnogorska skupščina je vsprejela proračun Črnogore, ki ga je knez Nikola potrdil. Po tem proračunu je predvidjen ves državni prihod na 3.423.847 perper (Kron). Od izdatkov odpade na državno upravo 879.951.80 perper (142.000 perper od te svote je določeno za kneževu civilno listo, 65.586 za apanažo členov kneževе hiše.

Dnevne vesti.

Seja odbora politič. društva „Edinost“ se bo vršila jutri, dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer v pisarni gg. dr. Gregorina in Slavika. Radi velevažnega dnevnega reda prosim vse p. n. gg. odbornike in namestnike, da se je vdeležijo polnoštevilo.

Predsednik.

Politič. društvo „Edinost“ je preložilo svoj občni zbor na prihodnjo nedeljo, in to radi velevažnega shoda, ki ga priredi v nedeljo N. D. O. v veliki dvorani.

Imenovanja v politični službi. Imenovani so: Provizorični okrajni komisar dr. Silvij Baldessari v Trstu definitivnim okrajnim komisarjem, namestniški koncipist dr. Rudolf Steinmetz v Voloskem provizoričnim okrajnim komisarjem in provizorični namestniški koncipist Cezar conte Zenone v Gradiški definitivno namestniški koncipistom. Vsi trije ostanejo na svojih dosedanjih mestih.

Novi ruski konzul v Trstu. Cesar je podelil exequatur dekretu imenovanja novouimenovanega ruskega konzula v Trstu, državnega svetnika Nikolaja Smirnova.

Sramota se nadaljuje. Prejeli smo: V rokah imamo cenik, ki ga je poslala tvrdka Sever & Urbanič iz Ljubljane, nekemu našemu trgovcu v zgornji okolici.

Cenik na dopisnici in naslov našega trgovca, kakor tudi ime slovenske vasi — vse je v italijanskem jeziku!!

Tako slušajo slovenske tvrdke nasvete in priporočila, ki jim jih daje slovenska javnost! Ker pa vidimo, da so za izvestne „slovenske“ trgovce vsa svarila bob ob steno, izjavljamo, da je nas sram, da moramo mešati to umazano blato!

V tem slučaju ni izgovora, češ, nam ni znano, je-li ta trgovec Slovenec ali Lah? Ime so v Ljubljani napisali pravilno z akcen-

tom in trgovina se nahaja v zgornji tržaški okolici, kjer ni ne enega Laha. Tu ni torej nobenega izgovora.

Slovenski trgovci! Ko vdobite sličnih ponudb, cenikov in drugih tiskovin, ali pišem iz slovenske Ljubljane, odstopite jih uredništvu „Edinosti“ da ono na javnem mestu obračuna s krivici!

Nemci in Italijani pošiljajo Slovencem — slovenske cenike; Slovenci Slovencem pa laške!

(Pripomba uredništva. Pripominjamo, da nam je že došel lep kupček takih „dokumentov“ slovenske nezavednosti, ki jih skrbno hranimo).

Mestni upravi. V ul. S. Marco se nahajajo stalne luže smrdeče tekočine, ki okužuje ozračje in — zdravlje pasantom in tamošnjim stanovalcem. Po tej ulici je prehod v velikanske tovarne in ladijedelnice.

Tu hodijo tisoči delavcev na dan, a v vsej ulici ni niti enega koticčka za lahke človeške potrebe. — Ker mestna uprava noče misliti na to, se ljudje ustavljajo, kjer morejo; in s tem onesnažujejo vso ulico. Prosimo!

Tudi ob mestnih pokopališčih, kjer se ustavlja tisoče kočij in še več ljudi, ni preiskrbeljeno za človeške potrebe! Ljudje onesnažujejo celo pokopališča! Naj se torej odpomore nemudoma, ker je stvar v resnici prepovedna.

Akademski ples. Splošna sodba o lanskem akademskem plesu se je glasila, da je bila okrasitev dvorane in atrija nad vse okusna.

Naši akademiki se hočejo potruditi, da ne zaostane letošnji ples v tem oziru prav nič za lanskim in da ga celo nadkrili. Tudi letos bo prirejen na odru šotor za dame iz častnega komiteja, a dvorana bo okrašena z raznovrstnim zelenjem. Glavni čar plesa bodo gotovo tvorili elegantni plesni pari, ki se bodo v lahkih valčkih vrteli po gladkem parketu. Saj je letošnji predpust tako kratek in naš damski in moški svet, zlasti mladina, gotovo ne zamudi te prilike in v velikem številu prihiiti na to prireditev, da se par uric pozabava v veseli družbi med našo akademsko mladino.

Planinski ples. ki se bo vršil dne 1. febr. t. l. na večer pred Svečnico „Narod. Domu“, v Ljubljani bo tudi letos prava ljudska veselica, ki bo nudila vsakomur nepriljene zabave. Odbor preskrbi kar najboljša okrepčila, pristna domača vina in izvrstne mrzle jestvine. Dvorana in paviljoni bodo primerno okrašeni; najlepši cvet bo pa seveda mnogoštevilni krog pri paviljonih sodelujočih dam. Zbirajo se šaljive skupine, domači godci; nastop planincev se izvrši kakor gorenska svatba. — Zeleti je torej, da pride kar največ obiskovalcev v narodnih in planinskih nošah ter se pridruži veselim svatovalcem.

Ker je čisti dohodek planinskega plesa določen za tako nujne naprave našega „Planinskega društva“, pričakujemo, da se planinskega plesa udeleži vsak prijatelj planinstva — in domače nepriljene zabave.

Tečaj za italijanski jezik. Odgovarjamo tem potom vsem, ki nas vprašujejo o tem tečaju, da je šola že začela, ali da se vsprejemajo še vedno novi učenci. Pouk se vrši v ulici G. Galati št. 12. II n. ob ponedeljkih in petkih od 6—7 in ob sredah in sobotah od 7—8 zvečer.

S Ciril-Metodovega plesa. Radi zaostalih blokov objavljamo številke nedvignjenih dobikov še-le danes.

Serijski št.	19	št.	100	darova št.	74
"	"	"	99	"	75
"	25	"	19	"	98
"	"	"	36	"	99
"	"	"	42	"	100
"	31	"	2	"	164
"	"	"	1	"	165
"	"	"	9	"	166
"	34	"	33	"	176
"	"	"	69	"	178
"	35	"	15	"	181
"	38	"	53	"	192
"	42	"	33	"	208
"	"	"	81	"	209
"	43	"	40	"	213
"	"	"	80	"	214
"	47	"	87	"	230
"	48	"	1	"	232
"	50	"	31	"	242
"	55	"	1	"	260
"	"	"	53	"	262
"	56	"	26	"	264
"	"	"	16	"	265
"	58	"	62	"	3
"	68	"	67	"	4
"	59	"	27	"	12
"	"	"	58	"	8
"	"	"	82	"	40
"	67	"	56	"	88
"	"	"	84	"	92
"	69	"	46	"	93
"	70	"	86	"	18
"	70	"	52	"	79
"	72	"	90	"	114
"	"	"	39	"	101
"	78	"	34	"	256
"	"	"	5	"	234

Kdor želi imeti na podlagi naslednjih števil darila, naj se oglasi v sredo od 2—4 popoldne, ali v soboto v ravno istem času pri gospe Biček v „Narodnem domu“.

Blagoslovljenje nove cerkve v ulici del Ronco. V soboto dne 22. t. m. bo škof dr. Nagl blagoslovil novo jezuitsko cerkev v ulici del Ronco. Ceremonija, katere se udeleži tudi nadvojvodinja Marija Valerija, prične ob 9-30 dopol.

Slovenskim gostilničarjem in Slovonom v Trstu in okolici. Danes v sredo dne 19. t. m., se bo vršil v prostorih „Tržaškega podp. in bralnega društva“ ulica Stadion 19. I. ustanovni občni zbor „Prve primorske tovarne za sodovico“ ob 2 uri popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Prečitane in odobrenje pravil.
2. Volitev načelnštva.
3. Volitev nadzorništva.

Ker bo ta zadruga edina svoje vrste postavljena na podlago slovenske vzajemnosti, in ker je skrajni čas, da se pričnemo gospodarsko osamosvajati, Vas vabimo, da se v velikem številu vdeležite tega zborovanja. Sledimo pesnika, ki pravi:

Na delo tedaj, ker resni so dnovi.

A delo in trud naj Bog blagoslovi.

Pripravljalni odbor.

„Qui non si parla sciavo“ — ali žaljenje slov. jezika v avstrijski hiši. — V soboto se je vršila v prostorih tukajšnega patrijotičnega društva „Austria“ plesna zabava. Ker pa se je neki mladenič pogovarjal z gospico slovenski, ga je neki gosposki — in seveda: patrijotični — mladenič, nahlulil: „Qui non si parla sciavo“. Ta dogodek dajamo na znanje vsem, ki bi utegnili eventualno misliti, da v tem patrijotičnem društvu (če že ne drugega) — spoštujejo vsaj slovenski jezik.

Goričan.

Tržaška mala kronika.

K veliki tatvini na škodo tvrdke Steiner. — Aretacije. Kakor smo svoj čas poročali, so se v noči od 1. na 2. t. tatovi vtihtapili v prodajalnico manufakturne tvrdke Steiner na Korzu. Skozi glavno vežo sosednje hiše so prišli do prvega nadstropja, od koder so se spustili v skladišče tvrdke. Zaman so poskusili prevrtni blagajno, ali zato, so — so vkradli dva kožuha znatne vrednosti.

Po natančnem ogledu blaga v zalogi, se je pa sedaj konstatiralo, da je tvrdka bila žrtev velikih tatvin in da je bilo vkradeno blaga v vrednosti nič manj kot 15.000 Kron. Policija je na to še bolj intenzivno iztikala po krivcih, in na podlagi poizvedeb je aretirala sledeče individue:

1) Petra Jelussich iz Trsta, starega 22 let, stanujočega v ul. Cavazzoni št. 1, komija pri oškodovani tvrdki, 2) Rudolfa Della Vedova, starega 26 let, iz Trsta, stanujočega v ul. Istituto št. 5, brivca, 3) Frana Della Vedova, brata prejšnjega, tesarja, stanujočega v Rocoli št. 233, 4) Hektorja Posar, starega 29 let, iz Trsta, trgovskega agenta, stanujočega v ul. Gelsi št. 5, 5) Humberta Zorn, starega 22 let, iz Trsta, težaka, stanujočega v ul. Olmo št. 20, 6) Marijo Flego, staro 50 let, iz Markošine, stanujoč v ul. Panfilo Castaldi št. 7, dninarico, 7) Hermino Posar, ženo imenovanega Hektorja, staro 31 let, stanujoč v ul. Gelsi št. 5, 8) Josipa Canerutto, iz Trsta, starega 33 let, stanujočega na Korzu št. 30, komisijsionarja, in 9) Renata Ballog, — dobro znan izza obravnave proti rokovanjskim kvartopircem, — starega 27 let, iz Trsta stan. v ul. Madonnina št. 15.

Peter Gulin, komi pri tvrdki Steiner, ki je bil vodja te tatinske bande, je še pravčasno izginil in ne ve se, kje se nahaja. Ravnotako je zginil tudi težak Ivan Flego, ki je tudi spadal k tej čedni družbi.

Do tega srečnega uspeha v poizvedbah je privedla policijo okolščina, da se je pri ogledu konstatiralo, da je zmanjkalo šest celih oblek v skupni vrednosti 200 K, ki jih je Gulin vkradel. Tatvine so se vršile že od dlje časa sem in tatovi so večinoma postopali sledeče: Komija Gulin in Jelussich sta si dajala prinesiti od dotičnih vslužbenčev oblačila, cele obleke, kožuhe in drugo, češ na poskušajo za odjemalce. Potem pa sta blago prodajala potom imenovanih posredovalcev. V knjigo za „vročitve“ pa se je zapisoval zraven imena namišljenega odjemalca šifro „R“ t. j. „restituiti“ (vrnjeno). Vsi aretiranci so več ali manj priznali svojo krivdo.

Zasluga na odkritju in aretaciji tatov gre višjemu komisarju dr. Pehotschu.

Goljufije na škodo filijalke kreditnega zavoda. Na podlagi poizvedeb policijske direkcije je bil predčerašnjem aretiran trgovski agent, sedaj nezaposlen, Josip Kertscher, star 22 let, iz Trsta, oženjen in stanujoč tudi z materjo v ul. Armeni št. 7. Isti je sokrivce aretiranege Edvarda Lupešina v goljufiji za čez 5000 K, izvršeni, — kakor smo svoj čas poročali — na škodo Kredita. Kertscher je pri Kreditu inkasiral prigoljufani znesek potom svoje hišne, ki je bila v dobri veri. Oba, on in Lupešina sta sedaj vse priznala. Oba sta jako znana eksaltirana irredentista in sta bila že večkrat kaznovana radi političnih pogreškov.

Tat kožuhov, najivnost komija. — Včeraj jutraj je v prodajalnico „Au bon marché“ na Corsu prišel nedko, ki je rekel, da hoče kupiti kožuha za svojega prijatelja. Pokazali so mu več kožuhov od katerih si je neznanec izbral tri. Tudi cena je bila dogovorjena. Kupec je na to prosil, naj pošljejo z njim kakega komija, da pokaže kožuhe svojemu prijatelju. Ustreglo se mu je. Ko sta se neznanec in komi nahajala v zagati S. Silvestro št. 5, je prvi naprosil drugega, naj mu izroči kožuhe in naj ga počaka za trenotek. Šel je v hišo in... izstopil skozi druga vrata v drugo ulico. Komi je čakal in čakal... Slednjič pa je razumel, da je bil prevarjen. Povrnil se je ves prepaden v prodajalnico in povedal gospodarju to šmen-tano storijo.

Strel iz Flaubertove puške zadel fin. stražnika. Ko je sinoči finančni stražnik Fran Urbančič star 27 let, nastanjen v fin. vojašnici na Belvederju, šel po trgu pred južnim kolodvorom, je bil zadet od strela v levo oko. Dva dečka sta namreč streljala tam blizu z Flaubertovo puško. Stražnika, ki je le lahko ranjen, so odvedli v vojaško bolnišnico, dečka so pa redarji stavili pod ključ.

Koledar in vreme. — Danes: Kanut kr. — Jutri: Fabijan in Sebastijan muč.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 8.5° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. V začetku slabo potem bolje.

Nashe gledališče.

Naš kritik je bil iz tehtnih razlogov zaprečen in nam je vposlal svojo kritiko o nedeljski premijeri še le sinoči — prepozno za to številko. Objavimo jo torej jutri.

Prihodnjo nedeljo vprizori naše gledališče burko „V MIŠNICI“. Ta burka je kakor nalašč za predpust; polna je najkomičnejših prizorov. — Smeha torej ne bo manjkalo.

Društvene vesti.

Podružnica „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes, dne 19. t. m. točno ob 8. uri je skupna pevka vaja za sopran in alt. Prosim točne in polnošteviline udeležbe. Pevovalja.

Členi pogrebnega društva pri Sv. Jakobu v Trstu so vabljeni na sestanek, ki bo v nedeljo 23. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani N. D. O. pri sv. Jakobu. Sklepalo se bo ob vsakem številu.

Predsednik.

I. Ples delavcev svobodne luke N. D. O. se bo vršil v nedeljo 23. t. m. v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu, ki bo primerno okrašena. — Začetek ob 4. uri popoldne.

Trgovskega izobraževalnega društva odborniki vabim k seji, ki se vrši v društvenih prostorih nocoj ob 9. uri. Ker so na dnevnem redu velevažne stvari, prosim vse n. gg., da se vsi gotovo udeležijo.

Predsednik.

DAROVA.

Za veliki Ciril-Metov ples združene slovenske mladine, doposlali so:

Pevski zbor Bratovščine sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu K 6, potom Jadranske Banke g. Milivoj Crnadak Zagreb K 10, dr. Nado Globočnik Dunaj K 5, Josip Kocijančič trgovec Trst K 6, Venceslav Črnigov prist. juž. žel. Trst K 4, Čitalnica pri Sv. Jakobu K 10, g. Matvej Primožič Tolmin K 10, Marin Luksa Prosek K 6, Konsumno društvo v Rojanu K 10.

Rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. — Nadaljne prispevke naj se izvoli pošiljati na ugledno „Jadransko Banko“ ali gosp. Vladku Ternovcu, ulica Fontana 4. I.

— Za pod. družbe sv. Cir. in Met. na Greti daroval je gosp. Princ Josip I K 2 stot.

— Za „Božičnico“ so nadalje darovali: g. dr. Josip Abram in g. dr. Otokar Rybar po 10 K, g. Viktorija Zbona in g. N. Ružička po 4 K, g. A. Marija Brückner 3 K, g. Franjo Umek iz Kobarida, g. dr. A. Pavlica iz Gorice, g. Josip Loj iz Rečice na Paki, g. Albin Štrekelj iz Skočjana, in N. N. po 2 K, g. A. Nudsdorfer Marija, in g. Josip Mirk po 1 K, g. Jakob Hreščak 60 st., g. Fran Wartbüchler 40 st., g. Šulič 20 st., rodoljubna žena Ana Križmančič 1 vrečo maha. — Lepa hvala!

Blagajništvo.

Nar. del. organizacija.

Skupina delavcev Lloydov. arzenala orga. pri N. D. O. sklicuje za v soboto 22. januarja ob 8. uri zvečer shod v prostorih delavskega društva „Jadran“ v ulici Industria. Tovariši! Vdeležite se polnoštevilitno tega tako za vas važnega shoda!

Književnost in umetnost

Koncert „Zarje“ v Rojanu. Otrestiti se tradicijskega popevanja iz zgolj narodnega navdušenja in s tem tudi obračunati z raznimi, dandanes vendar-le zastarelimi pesmami, odpraviti pri našem petju zavijanja à la tržaško-laška cantilena in opu-

stiti brezsmoteno uprizarjanje „veselic“ — na mestu tega pa pričeti z glasbeno vzgojo našega ljudstva, uvajati je v modernjšo slovensko in sploh slovansko glasbo, sprijazniti je z umetniškimi proizvodi tujih narodov, priučiti naše ljudstvo na ubrano, globoko zasnovano petje, na proštudirano izvajanje: to je očitni in hvalevredni cilj, ki ga ima g. Adamič pred očmi, in „Zarja“ si lahko šteje v čast in ponos, da je prva imela priliko, začeti s tem preobratom, ki je v naših časih toli potreben. Lep, raznovrsten in vsestransko zadovoljiv program nedeljskega koncerta nam jasno kaže novo pot do povzdigne občinstva k boljšemu muzikalnemu ukusu; upajmo, da ne brez uspeha in brez posnemovalcev.

Glavni temelj koncertu je tvorilo resno in korektno petje. Izlasti se odlikuje mešani zbor s svojo veliko gibčnostjo, ki se je pokazala na izvajanju dveh kratkih, v narodnem stilu zloženih shladeb. Isto velja o ženskem zboru: Dvořáková dvospeva sta zelo ugajala. Moškemu zboru pa manjka še uglasjenosti; sicer pa sodeč po izvajanju pesmi „Zvečer“, se časom in dobro voljo pevcev da prilagoditi tudi mehkejšim skladbam, med tem ko je Zajčev „Crnogorac Crnogorki“ zanj skoraj nalašč in je tudi dobro vspeh.

Prijeto nas je iznenadil Smetane sekret iz „Prodane neveste“. Peli so ga precizno, v posamičnih momentih je vladala lepa harmonična celota, in efekt velikanski. Zahtevala se je ponovitev (kakor tudi pri Adamičevi in Dvořákovski skladbi.)

Za tržaške koncerte nova je bila točka: solo na gosli. G. Konečny je igral težki Beriotov A-moll vijolinski koncert s finim izrazom in z lepo, včasih dovršeno tehniko, s čistimi jasnimi visočini; le dinamično razlikovanje, ki trpi vsled premeškega potezanja z lokom, bi moralo biti krepkejšo. Na splošno zahtevo je moral dodati g. vijolinist še en komad.

G. Adamič, ki se nam je predstavil kakor izborni, prepričan in globoko interpretirajoč pevovodja in kakor ravno tak spremljevalec na klavirju, je lahko zadovoljen z uspehom nedeljskega koncerta, s svojim prvim korakom k povzdigi petja na tržaških tleh. Tudi društvo „Zarja“ se mu je izkazalo hvaležno za trud in požrtvovalnost: ob burnem aplavzu so prikljubljeno pevovodji-skladateljju tukaj po izvajanju njegove skladbe, mične v narodnem tonu lepo zadete pesmice: „Da sem jaz ptičica“ izročili krasen lovorjev venec z lepim trakom v narodnih barvah, kakor tudi lep service za duhan.

Med posamičnimi koncertnimi točkami je sviral pod vodstvom g. Majcena mladi rojanski orkester, ki se je potrudil, da izvrše dobro svojo težko nalogo. Želeti bi bilo te, da bi bil tudi njegov program bolj izbran.

Na koncu je sledila Štoke onodejanska burka: „Hlapec in gospodar“, na kateri se je občinstvo izbornu zabavalo.

Na vsem večeru je vladalo dobro razpoloženje, in animirana zabava spojena s plesom.

Hvaležni bodimo g. Adamiču za ta koncert in želimo tudi v bodoče obilo uspeha na novi poti.

Vesti iz Goriške.

x Obiskujmo goriško okolico! Ni ga kmalu mesta, ki bi imelo tako slikovito in lepo okolico, kakor jo ima goriško mesto. Naši Lahji so znali že v starih časih ceniti naravine krasote naše okolice, in ob nedeljah in praznikih so se razkropljali predvsem laški trgovci: v Šempeter, Solkan, Kronberg, Ajševico, Oslavje, Pevma itd., kjer so puščali nemalo denarja in zaslužka našim okoličanom.

Pozneje, ko so Slovenci v mestu postavili lastne trgovine, in se je jelo polagoma uveljavljati geslo „Svoji k svojim“, laškimi trgovci ni več preostajalo toliko, da bi si mogli dovoljevati takih izletov; pa tudi niso imeli interesa kazati se našim okoličanom, ko ti niso več zahajali v njihove trgovine. To je bil vzrok, nekaj pa tudi splošna gospodarska kriza, da so laški nedeljski izletniki v slov. okolico pred nekaj leti popolnoma izostali.

Danes je laški izletnik v slovenski okolici bela vrana. Kar je Lanov, ki delajo izlete ob nedeljah, so obrnili okoli hrbet in posejajo raje laške kraje, predvsem Ločnik, kjer so si ustanovili poseben hotel in dvorano za razne zabave, potem Mušo, Caprivo in Kormin. Kdor ni slep, je moral uvideti, da so merodajni laški politični krogi v Gorici izdali parolo: Lahji naj nosijo svoje novce v laške kraje!

Mi se temu pokretu ne čudimo, ker je popolnoma naraven. Ravnotako pa se nam zdi: če po eni strani zahtevamo, da se naši okoličani čim trdnjeje oklepajo izključno slovenskih trgovin v mestu, da po drugi strani pa naši meščani in predvsem trgovci krogi posejajo izključno slovenske kraje. Kar se tiče prvega, stoji dejstvo, da izvenmestni Slovenci s tem, da podpirajo slovenske trgovine v mestu, koristijo sebi in naši skupni slovenski stvari. Pomisliti morajo, da čim trdnjeje bo naša trgovina, tim prej pridemo do gospodarske neodvisnosti in po tej do politične veljave.

Narod brez lastne trgovine in industrije ostaja narod druge vrste, ki mora gospodarski močnejemu sosedu hlapčevati tudi

v političnem oziru jednostavno zato, ker je od njega gospodarski odvisen! Sicer pa govori že zdrava pamet, kako nespametno je oni Slovenec, ki daja zaslužka laškemu trgovcu — zato, da ti o vsaki priliki odnašajo slovenske novce v laške kraje....

Glede drugega vprašanja pa je pametnega trgovca naravnost dolžnost, da prihaja čim pogosteje v stik z odjemalci. Taki izleti slov. trgovca v okolico so mu, razen v zabavo, še posebno v najboljšo reklamo. Je pa tudi povsem logično, če ravno slov. trgovski krogi dajajo s tem nekaj nadomestila okoličanom za izostale laške izletnike. Ni je boljše reklame in ni ga boljšega sredstva v praktično izvrševanje gesla „Svoji k svojim“, nego je čim pogostejši stik in medsebojno spoznavanje med meščanskim trgovcem in okoličanskim odjemalcem!

Če kličemo torej našim meščanom: „posejajte našo okolico!“ — niso to prazne besede, ampak poziv, ki je eminentnega pomena z narodnega in gospodarskega stališča.

x Pomanjkanje stanovanj v mestu postaja od dne do dne bolj akutno. V posredovalnicah je zaznamovanih nešteto vprašanj po novih stanovanjih, ki jim je dejanski nemožnost ugoditi.

Znana gospodarska kriza iz l. 1907 je vplivala tako deprimujoče, da še danes občutijo vsi sloji njene neugodne posledice, a pred vsem je naravnost vničila špekulacijo v stavbeni stroki. V Gorici se je zadnji dve leti zidalo tako malo, kakor morda nikdar poprej. Kdor pa še zida, si napravlja stavbo le za lastno rabo, ali pa zidajo hiše luksuznimi in dragimi stanovanji; stanovanj srednje cene pa sploh ni dobiti, izvzemši par oddaljenih od mesta.

V Šmarjah na Vipavskem je bila v soboto 15. t. m. volitev županstva, na kateri je bil že v 13-tič voljen županom gosp. Fran Gruntar.

V nedeljo dne 16. t. m. pa sta predavala ravnatelj Anton Strekelj in pristav Anton Podgornik v šoli zbranim kmetovalcem o kletarstvu in o živinoreji. Prvi je določal tudi raznim vinom stopinjo alkohola. Vina imajo na sploh od 8 do 10 in pol stopinj alkohola. Vina so dobra in jih je dosti. — Kupci, pridite! Cena je nizka.

Zavarovalnico goveje živine, oziroma podružnico, so ustanovili v Komnu. Predsednikom je bil izvoljen gosp. I. Žigon, posestnik in mesar v Komnu. Zavarovalnica obsega vasi: Komen, Sveto, Malidol, Volčji-grad in Tomaževico. Želimo, da bi bila zavarovalnica v blagor naših živinorejcev.

V goriški bogoslovnični sta imenovana definitivna profesorjema g. dr. Josip Srebrnič za cerkveno zgodovino in g. dr. And. Pavlica za biblične vede starega zakona.

Vesti iz Istre.

Za ljudske knjižnice v Istri. Veliko je še treba dela na prosvetnem in materialnem polju v naši Istri, da dvignemo svoj narod na nivo drugih kulturnih narodov, da si tako napravimo zaledje, za katerim se bomo mogli kakor borilci mešati v snovanje drugih narodov, ne da bi se bali za svojo bodočnost. Zato si je nadelo akad. fer. društvo „Istra“ nalogo, da pripomore po svojih močeh na širjenju prosvete med istrski narod.

V to svrhu je naše društvo lanske leto ustanovilo 6 ljudskih knjižnic, od katerih

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 prtljaje.

Dražba, ki se vrši danes 19. t. m. od 9—12 predp.

Chiffoniers, nočne omare, velika zrcala, slike, kanape in poltrone, umivalnik iz marmorja in zrcalom za 2 osebi, omara za knjige, miza, nekaj modernih ženskih klobukov, umetne rože, barvnata peresa.

Išče se krojača

za posamezne kose

proti dobri plači. — Trst, Via Canal Piccolo št. 2. F. Jüttner.

Trgovs. potovalec

manufakturne stroke, samo prva m o č, dobro upeljan v Dalmaciji, Hrvatski-Slavoniji in Bosni-Hercegovini zmožen slovenskega ali hrvatskega in italijanskega jezika se sprejme takoj v tovarni pletenih in tkanin Dragotina Križarja v Ljubljani.

Služba stalna s primerno plačo in potnimi stroški. Ponudbe z dokazi sposobnosti, naj se pošljejo na zgornji naslov.

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „Al' Alpinista“ TRST, Ulica vino SAN SEBASTIANO št. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Spezialiteta: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Franc Zeller na Dunaju. Predmeti pripravljeni za darila. — Neprimerno ceni angloški plačiči tvrdka Boughton P. Frankenstein & Sons. ■■■■■

Poskusite FI-GOVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. ○○○○

Novi : dohodi

za zimsko sezono.

Moške obleke zadnje novosti . . . od K 14 do 45
Moški Paletot 14 „ 50
Jope s ovratnikom iz kožuhovine 11 „ 44
Deške obleke zadnje novosti 9 „ 26
Deški paletot 10 „ 26
Oblečice za otroke od 3 do 10 let 6 „ 16
Paletot za otroke od 3 do 10 let 9 „ 20

Velika izbira inozemskega blaga.

Sprejemajo se naročila za obleke po meri. — Specialiteta: hlače, srajce, maje in druge potrebščine.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente).

Čudovito nizke cene :-:

dvokoles, živinskih strojev, vsakovrstnih gramofonov za gostilne, kakor tudi različnih najnovjših plošč. Izvzamejo se tudi vse poprave. Pri Batjelu, Gorica
Stolna ulica 3-4.
Prodaja tudi na obroko. — Ceniki franko

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidom. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni

Praxmarer Ai due Mori Trst, veliki trg

TRST, ul. Cavana 2
PEKARNA IN SLAŠČICARNA
„FRAN LAMPE“
Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. — Potrebščina točna in na dom.

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poročtvom
Internacionalno prevažanje in selitve na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Caro & Jellinek

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug

so se preselilo na Corso 49 (Piazza Goldoni)

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

Cement - Portland

„SALONA“

Družba „SPALATO“
Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vaгон.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

— Pisarna — Zaloge Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

RESTAVRACIJA

PASSEGIO SANT' ANDREA št. 36
Teči izvrstne pivo, vino 1. vrste. Dobra kuhinja. Velika dvorana in posebna soba za društva. F. Erjavet. ALLA STELLA.

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

igrasti oni v Pazinu in Lovranu največjo ulogo. Vzlic temu, da se je dosedaj za knjižnično vprašanje malo ali nič delalo, in da se je naletelo na nasprotstvo pri nekaterih ljudeh, napredujejo knjižnice in vrše vsaj deloma svoj kulturni namen.

Tu podajemo poročilo knjižnice v Pazinu za mesec december 1909, v katerem se je razposodilo 130 knjig med 35 čitateljev. Knjižnica ima do sedaj 68 čitateljev. Umeje se, da bi imela lahko ta čitalnica mnogo večje število čitateljev, ali v širjih krogih ni še smisla za to: a z druge strani se moramo boriti proti raznoterim predsodkom.

Društvo osnuje sedaj tudi **društveno knjižnico**, da pomore tako tudi istrskemu dijaštvu v njegovi izobrazbi in njegovih študijih, ker to dijaštvo mora, kakor znano, radi svojega siromaštva, preživljati večji del leta v svojih rojstnih krajih. Z obzirom na slabo stanje, velikega dela istrskega dijaštva, opozarjamo našo inteligenco, da pomore društvu z obilno podporo, ker s takimi čini pomore največ istrskemu dijaštvu.

V zadnjem mesecu so darovali za knjižnice sledeča gospoda in društva: Nekateri 6- in 7-šolci 86; Matica Dalmatinska 20 in 40 ljudskih knjig; Matica Hrvatska 17; N. N., Pula 20; Hrv. pedagog. knjiž. zbor 20; Akadem. društvo „Hrvat“, Praga 21.

Darovali so: dr. D. Trinajstić 10 K, dr. Josip Mandić in dr. A. Grzinić po 4 K, I. Knez, J. Motika, J. Turčinović, dr. Fr. Dorčić, F. Trampuž in J. Martinčić po 2 K. Zahvaljujemo se in se nadajamo, da nismo zastoj potrkali na rodoljubna srca in da bo naša Istra čim preje preprežena s takimi kulturnimi trdnjavami.

Vesti iz Koroške

Občinska volilna reforma na Koroškem. Dne 7. t. m. se je prvič posvetoval v Celovcu od deželne zbornice izvoljeni odsek za spremembo občinskega reda. Sklenilo se je: nameravana reforma se napravi ločeno za mesta in za občine na deželi. Volilna pravica se da tudi tistim, ki je dozdaj niso imeli in se v to svrhu ustvari takozvana splošna kurija, z mestih pa IV. volilni razred. Volilna pravica častnih občanov se odpravi. V novi splošni kuriji (ozir. v mestih v IV. volil. razredu) volijo tudi še vsi volilci ostalih volilnih razredov. Vprašanje o volilni pravici žensk se odloži, ker so mnenja prerazlična. Določiti se, da ima volilno pravico le oni, ki je tri leta v občini prebivali. Volilci se razdele v posamezne volilne razrede na podlagi skupnega davka in sicer prva šestina v I., druga in tretja v II. in ostale tri šestine v III. volil. razred. Inteligenčni volilci se razdele v posamezne razrede, župniki so v I., kaplani, nadučitelji, doktorji itd. v II., ljudskošolski učitelji in učiteljice v III. volilnem razredu. Volilna doba se je določila na 6 let.

Čin norca. Minulo nedeljo sprehajala sta se v Celovcu, v bližini deželne umobolnice dva dečka, sina nekega trgovskega zastopnika. Nek umobolnik, ki se je sprehajal prosto po vrtu, je povabil dečka naj vstopita, da jima bode dal drsalice. Večji se ni odzval pozivu, a manjši je prekoračil ograjo in vstopil v vrt.

Brat je odšel sam domov, kjer je pripovedoval, kaj se je zgodilo. Starši so bili nekaj v skrbeh, a so mislili, da se deček kmalo povrne. Ker ga pa ob 8. zvečer še ni bilo, so naznanili celo zadevo policiji, ki je dala preiskati umobolnico in zaslišati dotičnega norca.

Ta je rekel, da je dal dečku drsalice in da se je povrnil v mesto. Ker pa do ponedeljka v jutro o dečku ne bilo ni duha ne sluha, so začeli ponovno preiskavo v zavodu. Konečno se je začelo zdihljaje iz nekega prostora v katerem so našli dečka popolnoma nagega zvezanega, onemoglega in pol zmrzlega. Siromašen deček je bil 18 ur v omejenem prostoru. Pripovedoval je, da ga je norec zvalil v omejen prostor pod prevezo, da ima tam notri drsalice.

Tam ga je sčel, zvezal na nogah ter obesil z glavo navzdol. Potem ga je zvezal popolnoma in spustil ponovno na tla. Deček se ni upal kričati, ker mu je norec zagrozil, da ga sicer ubije.

Nam se vidi le čudno, da se v kak bolnišnici za umobolne tako slabo nadzira da so mogoče take stvari.

Vesti iz Štajerske.

Nemško pevsko društvo se je ustanovilo v Velenju. Ustanovitev so omogočile pruske marke.

Razne vesti

Leoncavallovo fiasko. Iz Rima poročajo: V navzočnosti kraljevske dvojice so dali v soboto v rimskem gledališču Constanzi prvič Leoncavallovo opero „Maja“. Opero je dirigiral Mascagni. Opera ni uspela. Kritika konstatuje velik nedostatek melodije. Veči del občinstva je zapustilo gledališče ob viharjih demonstracijah.

Odškodnina radi železniške nesreče pri Uharskem. Iz Pardubic poročajo: V bolnišnici se zdravi še 11 oseb, ki so se ponesrečile ob katastrofi pri Uharskem. Na trgovsko sodišče v Prago je dospelo več prijav za odškodnino proti železniški upravi. Neke od teh prijav varirajo v zahtevi od 50 do 200.000 kron.

Izseljevanje leta 1909 preko Reke. Leta 1909 se je izselilo preko Reke 37.924 oseb, leta 1908 le 22.619. Parniki angleške Cunard Line so med Reko in New-Jorkom napravili 25 voženj. Glavni kontingent izseljencev sta dale Ogrska in Hrvatska.

Zadnje brzojavne vesti.

Parlamentarne volitve na Angleškem. LONDON 19. Do 11. ure po noči je bilo izvoljenih: 118 unijonistov, 89 liberalcev, 20 delavske stranke, 28 nacionalistov. Unijonisti so dobili 50, liberalci 8, delavska stranka 1 mandat.

MALI OGLASI:
se računajo po 4 stot. besede; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Ženski kostum za masko se prod. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 95

Maškaradne obleke na posodo ali na prodaj se dob. v ulici Arcata št. 4. 94

Mladičica se išče za kožijaza enovprežne kožije. Naslov pove Inzer. oddelek Edinosti. 96

Išče se mizarskega učenca. Naslov: ulica Romagna 16. 93

Gospodična ki govori slovenski, italijanski in nekoliko nemški, želi stopiti v službo kot prodajalka ali blagajničarka. Prijazne ponudbe pod „USTANAK“ na „Ins. odd. Edinosti“.

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ima pijske in jedila prve vrste. Priporoča se slavn. občinstva za obilen obisk H. Kosič. 1237

V Barkovljah se išče za takoj celoletno stanovanje, obstoječe iz 2 sob, kuhinje in vrta. Refektuje se le na snazna stanovanja. Ponudbe pod „520“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 87

Ivan Lisjak iz Svinega, občina Šmarje, toči belo vipavsko vino v ulici Coroneo 29, po 32 novčev, za družine na dom po 28. Priporočam se za obilen obisk. 88

Po nizki ceni

se dobijo hišne in kuhinjske potrebščine, orodja za razna rokodelstva ter železnine. Bogat izbor lončene posode, pri **UMBERTO CESCÀ, TRST** Via della Caserma št. 11.

ANTON REPENŠEK knjigovoz v Trstu, via Gecilia 9 priporoča slavnemu občinstvu svoje moderne urejeno delavnico, v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah. SVOJI K SVOJIM!

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - po pravice se izvršujejo točno in solidno po zmernih cenah

Kontoristinja Slovenka z lepo pisavo se sprejme takoj. Mesečna plača K 90. Akceptirani gospodinjci se povrne vožnja III. razreda do Praga. Ponudbe naj se pošiljajo na „VY-DROVO TOVARNO HRANIL“ - PRAGA VIII.

Uvoz in izvoz jajc in perutnine - Izključna prodaja perutnine -

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

Odlikovani fotografski atelje
A. JERKIČ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7.

Gostilna z dekretom in z vsi gostilniško opremo se prod. - Kje? pove Kolaršič, Kavarna Corso od 9.-11. in 3.-6. pop.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA

Oglja in Premoga.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
CENE ZMERNE. •• I. KÖGL.

HOTEL BALKAN

Tovarne in delavnice po-
bištva in stavbenih
izdelkov v **SOLKANU** pri
Gorici.
Zastopnik: **Gorica, drž. kolod., Solkan**

Mizarska zadruga v Solkanu

ZALOGE:
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE:
REKA, Via Pile 2
SPLIT, novejši obali

Brz.: ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 Interurban